ZonMw

Versterking Verloskundige Samenwerkings-verbanden

Implementeren van verantwoordelijkheden en taken uit het VSV-basiskader

Voorwoord

Dit boekje geeft een inkijk in de ontwikkeling van de Verloskundige samenwerkingsverbanden in Nederland gedurende het subsidieprogramma Versterking VSV's van ZonMw (2024-2027).

Geleerde lessen

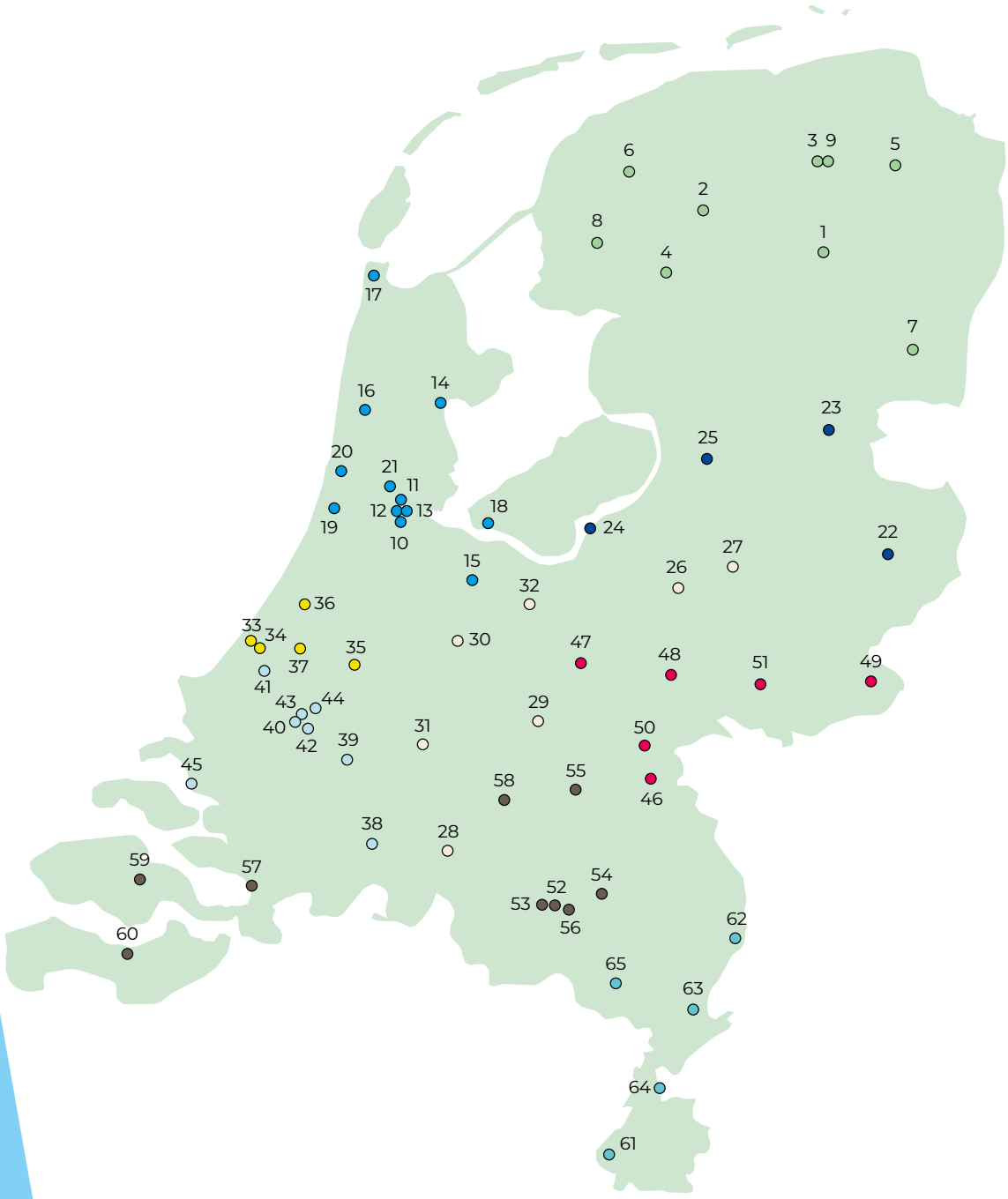
In dit boekje beschrijven de VSV's de activiteiten waar ze trots op zijn én delen zij hun geleerde lessen. De verhalen laten zien hoe samenwerking kan leiden tot nieuwe perspectieven en hoe uitdagingen kunnen groeien tot kansen.

We nodigen elk VSV uit om tijdens het symposium op 6 november 2026 vooral de verbinding te leggen met andere VSV's en nieuwe kennis en ideeën uit te wisselen. Met dit boekje is het ook na het symposium mogelijk om elkaar nog eens op te zoeken.

Bedankt!

Wij bedanken iedereen die betrokken is geweest bij dit programma! Dankzij jouw inzet en doorzettingsvermogen is er een sterke basis gelegd in de verdere professionalisering van de VSV's. Moge deze bundel niet alleen een terugblik zijn op wat we hebben bereikt, maar ook een inspiratiebron voor wat nog mogelijk is. Samen maken we het verschil!

Heb je een opmerking of vraag over ons subsidieprogramma?
Kijk op **www.zonmw.nl/vsv** of stuur je berichtje naar
versterkingvsv@zonmw.nl

In de inhoudsopgave (pagina 5) vindt u welk VSV hoort bij welk cijfer.

Inhoud

Leeswijzer 6
Inleiding 7

Noord-Nederland 9
1 VSV Assen 10
2 VSV Kr8ig 11
3 VSV Martini Geboorte Groep 12
4 VSV Middenin 13
5 VSV Ommelander 14
6 VSV Rondom Zwangerschap 15
7 VSV SHE 16
8 VSV Sneek - NOP 17
9 VSV Stad en Ommeland 18

Noordwest-Nederland 19
10 VSV Amstelland 20
11 VSV Amsterdam Noord 21
12 VSV Amsterdam Oost/West/ Centrum 22
13 VSV Amsterdam UMC 23
14 IGO Geboortehart 24
15 VSV Gooi en Vechtstreek
16 VSV Noord-Holland Noord 25
17 VSV De Noordkop 26
18 VSV Preall 27
19 VSV Rondom Zwanger 28
20 VSV IJmond Geboortezorg 29
21 VSV Zaanstreek Waterland 30

Overijssel 31
22 VSV Twente 32
23 VSV Vechtdal 33
24 VSV Zorg die Bevalt Harderwijk 34
25 VSV Zwolle 35

Midden-Nederland 37
26 VSV Apeldoorn 38
27 IGO Geboortezorg Salland 39
28 VSV Midden-Brabant 40
29 VSV Netwerk Geboortezorg Rivierenland (NGR) 41
30 VSV Utrecht 42
31 VSV VIGEO Gorinchem 43
32 VSV VIVA 44

Noordelijk Zuid-Holland 45
33 VSV Haaglanden (HJGC) 46
34 VSV Haaglanden (HMC) 46
35 VSV InZwang 47
36 VSV Rijn en Bollen 48
37 VSV Zoetermeer

Zuidwest-Nederland 49
38 IGO Annature 50
39 VSV Dordrecht 51
40 VSV Franciscus 52
41 VSV Reinier 53
42 VSV Rotterdam-Zuid 54
43 VSV Sophia 55
44 VSV IJsselland 56
45 IGO Zuid aan Zee 57

Oost-Nederland 59
46 VSV Geboortezorg Boxmeer 60
47 VSV Gelderse Vallei 61
48 VSV Kracht Arnhem 62
49 VSV Oost-Achterhoek 63
50 VSV Samen 64
51 VSV de Slinge 65

Brabant en Zeeland 67
52 VSV Anna 68
53 VSV Catharina 69
54 IGO JIJWIJ Samen in Geboortezorg . 70
55 VSV Kiem 71
56 VSV Máxima 72
57 IGO Qocon 73
58 VSV Verlosdenbosch 74
59 VSV Zeeland 75
60 VSV Zeeuws-Vlaanderen 76

Limburg 77
61 VSV Maastricht Heuvelland 78
62 VSV Noord-Limburg 79
63 VSV Roermond 80
64 VSV SamenZuyd 81
65 VSV Weert 82

Leeswijzer

Regio's
Op de vorige pagina vind je een landkaart. Hierop staan de verschillende regio's, waarin de VSV's actief zijn. Elke regio heeft een eigen kleur, die terugkomt in de landkaart, bij het hoofdstuk in het boekje én bij het symposium.

VSV's
Alle VSV's hebben gewerkt aan het implementeren van het VSV basiskader. Je vindt de VSV's als stippen op de landkaart. Het bijbehorende cijfer bij elk VSV vindt u in de inhoudsopgave. Ook heeft elk VSV een eigen pagina in dit boekje.

Bouwstenen
Alle VSV's werken aan het implementeren van de 4 verantwoordelijkheden (bouwstenen) uit het VSV-basiskader. Elk VSV had hierbij te maken met zijn eigen uitdagingen. In het boekje geven zij aan op welke activiteit zij het meest trots zijn en delen zij een geleerde les.

De betreffende bouwstenen worden met deze nummers aangegeven:

❶ Opzetten, in stand houden en verbeteren structuur en organisatie VSV

❷ Coördinatie multidisciplinaire zorg en samenwerking in de regio

❸ Communicatie- en informatiestroom binnen en vanuit VSV

❹ Kwaliteitsbeleid

Versterking Verloskundige Samenwerkingsverbanden

In Nederland is de geboortezorg van goede kwaliteit. De Verloskundige Samenwerkingsverbanden ontvingen subsidie om hun kwaliteit en samenwerking te versterken en zo bij te dragen aan het verder professionaliseren en verbeteren van integrale geboortezorg.

Basiskader voor VSV's

Op 23 april 2023 is het Basiskader voor VSV's door alle landelijke partijen in de geboortezorg bestuurlijk geaccordeerd. Op initiatief van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is toen het ZonMw-programma Versterking Verloskundige Samenwerkingsverbanden opgestart.

Professionaliseringsslag

Dit ZonMw-programma (2024-2027) biedt een tijdelijke stimulans voor VSV's om het VSV-basiskader te integreren in de praktijk. Met subsidie werken de VSV's aan het implementeren van de verantwoordelijkheden en taken die in het basiskader beschreven staan. Met deze tijdelijke stimuleringsimpuls zorgen de VSV's voor het waarborgen en verbeteren van hun kwaliteit. Zo dragen zij bij aan het verder professionaliseren en verbeteren van de integrale geboortezorg.

Dit stimuleringsprogramma voeren we uit in nauwe samenwerking met de Federatie van VSV's, het Netwerk Regionale Consortia Geboortezorg en het College Perinatale Zorg.

Structurele bekostiging 2027

Met deze subsidie maken de VSV's dus een professionaliseringsslag in hun samenwerkingsverband. Dit is belangrijk, omdat zij zich voorbereiden op structurele bekostiging die zij gaan ontvangen vanaf 1 januari 2027.

Meer weten?

www.zonmw.nl/vsv
www.federatievsv.nl

Noord-Nederland

Noord-Nederland (1)

VSV Assen

Trots ❶❹

Als VSV staan we open voor verschillende meningen en visies. We durven deze op tafel te leggen, luisteren naar elkaar en hebben aandacht en respect voor onderlinge verschillen. Daarbij houden we steeds het gezamenlijke doel voor ogen: goede geboortezorg voor onze cliënt én een sterke samenwerking en verbinding met elkaar.
We durven kritisch te kijken naar een gekozen pad of oplossingsrichting en ons af te vragen of dit bijdraagt aan wat we willen bereiken. Daarbij kijken we niet alleen naar het directe resultaat, maar nemen we ook het bredere effect mee: wat betekent een keuze voor onze cliënten, onze zorgverleners, onze samenwerking én onze geboortezorg – ook in de toekomst? Doordat we vanuit verschillende perspectieven blijven kijken, creëren we ruimte om gemaakte keuzes te heroverwegen en waar nodig creatieve, andere oplossingen te verkennen.
Een veilige en tegelijkertijd gezellige sfeer draagt bij aan open gesprekken en een grote betrokkenheid bij elkaar en ons gezamenlijke doel. Waar nodig weten we dit te vertalen in slagvaardig handelen. Deze manier van samenwerken zien we terug in alle bouwstenen van het project.

Geleerde lessen

Een belangrijke les is dat we een helder plan, duidelijke kaders en een gezamenlijk doel nodig hebben om stappen te zetten. Inhoudelijke kennis en praktijkervaring binnen ons VSV zijn daarbij essentieel om verbeterpunten te signaleren. Data ondersteunt deze professionele kennis en besluitvorming. Houd daarbij de kaders en het gezamenlijke doel steeds scherp. De belangrijkste vraag blijft steeds: draagt wat we doen bij aan betere geboortezorg voor onze cliënt én aan de samenwerking binnen ons VSV?

111200224100 57
www.vsv-assen.nl

VSV Assen

Noord-Nederland (2)

VSV Kr8ig

Trots ❶

Wij zijn een constructief VSV waarin we in alle openheid multidisciplinair met elkaar communiceren en samenwerken. Hier is een proces van 10 jaar aan voorafgegaan waarin we investeerden in een veilige samenwerking. We hebben de externe ondersteuning kunnen faciliteren met de contributie van de leden en met hulp van de raad van bestuur van ziekenhuis Nij Smellinghe. Juist deze ondersteuning met behulp van een externe voorzitter, die is gericht op communicatie, samenwerking en het thema kwaliteit, heeft ons sterker gemaakt.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Investeer blijvend in samenwerking en gelijkwaardigheid. Een goede balans tussen eerste en tweede lijn, externe procesbegeleiding en multidisciplinaire werkgroepen dragen bij aan draagvlak en voortgang. Houd ruimte voor maatwerk en draagvlak. Innovaties vragen soms meer tijd voor onderzoek, afstemming en gezamenlijke belangenafweging dan vooraf voorzien. Geef cliëntparticipatie een actieve en zichtbare rol. De betrokkenheid van de ouderraad bij communicatie, kwaliteitsverbetering en evenementen levert waardevolle input op en versterkt de cliëntgerichte zorg. Borg verbeteringen structureel. Door scholing, train-de-trainer-concepten, draaiboeken, coaching en PDCA-methodiek kunnen we resultaten ook na afloop van de impulsperiode voortzetten.

111120022410056
vsvkrachtig.nl

Noord-Nederland (3)

VSV Martini Geboorte Groep

Geleerde lessen ❶❹

In de praktijk voert het VSV meer activiteiten uit dan strikt in de subsidieaanvraag is opgenomen. Het is daarom raadzaam om ruimer te begroten en ook ondersteunende taken expliciet mee te nemen (denk aan communicatie, implementatie, monitoring). In ons geval was bouwsteen 3 niet begroot, terwijl er wel inzet nodig bleek. Als je je richt op haalbare doelstellingen, creëert dat rust en voortgang. Zo ontstonden overzicht, voorspelbaarheid en een stabiel tempo van uitvoering. Deze focus faciliteerde voortgang binnen de looptijd en beperkte het aantal scopewijzigingen. Ook voldoende coördinatiecapaciteit is cruciaal. Het substantieel uitbreiden van coördinatie uren hebben we als zeer positief ervaren. Dit bood ruimte voor structurele ondersteuning van VSV en werkgroepen, én voor de planmatige uitwerking van de subsidie (onder andere actielijsten, verslaglegging, opvolging). Aanbeveling aan andere VSV's: reserveer voldoende uren voor coördinatie en borg taken rondom implementatie en communicatie expliciet.

111200224100 62
martinigeboortegroep.nl

Martini Geboorte Groep
voor de beste geboortezorg

Noord-Nederland (4)

VSV Middenin

Trots ❶❷❸❹

Als VSV Middenin zijn wij sterk in het verbinden van zorgprofessionals rondom de zwangere en haar gezin. Met korte lijnen, gelijkwaardige samenwerking, cliëntgerichte zorg en een gezamenlijke inzet voor kwaliteit en innovatie werken wij aan toekomstbestendige geboortezorg in de regio.

Geleerde lessen ❶❷

Gelijkwaardigheid en het benutten van verschillende perspectieven vormen de sleutel tot sterke samenwerking binnen de geboortezorg. Het leidt tot betere besluitvorming, een stevigere basis voor ons VSV en een continue verbetering van de kwaliteit van zorg.

111200224100 24

MIDDENIN
geboortezorg omgeving heerenveen

Noord-Nederland (5)

VSV Ommelander

Trots ❶❷

Ons Ommelander VSV is een klein, hecht en wendbaar samenwerkingsverband waarin lijnen kort zijn en mensen elkaar snel weten te vinden. Onze kracht zit in de manier waarop we samenwerken: open, laagdrempelig en met een gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid voor toegankelijke en toekomstbestendige geboortezorg. We stellen gezamenlijke doelen die niet alleen passen bij de regio, maar ook aansluiten bij landelijke ontwikkelingen. Binnen ons VSV hebben we een betrokken bestuur, een energieke VSV-coördinator, kwaliteitsfunctionarissen en werkgroepleden die misschien nog niet allemaal jaren bestuurlijke ervaring hebben, maar wél een enorme gedrevenheid om te leren, te verbeteren en nieuwe ideeën uit te werken. We durven buiten de gebaande paden te denken, pakken dingen voortvarend op en weten elkaar te vinden wanneer het ertoe doet. Dat maakt ons VSV veerkrachtig, creatief en toekomstgericht.

Geleerde lessen ❶❷

Een van onze belangrijkste lessen is dat compacte, concrete doelstellingen helpen om het werk overzichtelijk en haalbaar te houden. Door regelmatig en volledig af te stemmen met alle partijen, van bestuur tot werkgroepen, ontstaat een efficiënter proces en blijft iedereen aangehaakt.
We hebben ook geleerd dat verandering soms langzamer gaat dan je hoopt, maar juist dan blijkt hoe waardevol het is om het samen te doen. Het bekende principe ‘alleen ga je sneller, maar samen kom je verder’ is binnen ons VSV geen cliché, maar dagelijkse praktijk. Door elkaar te blijven opzoeken, te blijven communiceren en samen verantwoordelijkheid te nemen, groeit niet alleen ons VSV, maar ook het vertrouwen in onze gezamenlijke koers.

111200224100 23
ommelanderziekenhuis.nl/vsv

VSV Ommelander Verloskundig Samenwerkingsverband

Noord-Nederland (6)

VSV Rondom Zwangerschap

Trots ❶❷

We hebben dit jaar een belangrijke basis gelegd voor een meer professionele VSV-organisatie. Door de inzet van een coördinator, werkgroepen met een concrete opdracht en scholing in sociocratische besluitvorming zijn rollen, verantwoordelijkheden en samenwerking duidelijker geworden. Hierdoor ontstond een stevige basis om vanaf 2027 planmatig met een jaarplan en begroting te werken. Daarnaast hebben we de ouderraad opgebouwd, die inmiddels driemaal heeft overlegd. Hiermee legden we een basis voor structurele betrokkenheid van ouders bij het VSV. Ook stelden we een concept kwaliteitsbeleid op waarin cliëntenparticipatie een plek heeft. De verdere inbedding hiervan in de kwaliteitscyclus is een doel voor 2027. Ook investeerden we in de verbinding tussen de verschillende disciplines. Met onder andere een symposium en een sociale activiteit creëerden we ruimte voor ontmoeting, kennisdeling en het versterken van onderling vertrouwen.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Een professionele basisstructuur en duidelijke opdrachten zijn belangrijke voorwaarden om gezamenlijk vooruitgang te boeken. Tegelijkertijd vraagt deelname van leden om een goede balans met hun reguliere werkzaamheden. Duidelijke prioriteiten en een realistische planning zijn daarom belangrijk. Ook hebben we ervaren dat de voortgang soms afhankelijk is van externe partijen, waardoor we niet alles zelf kunnen sturen. Dit vraagt om tijdige afstemming, heldere afspraken en flexibiliteit. Tot slot leerden we dat zowel samenwerking als cliëntenparticipatie tijd nodig heeft om zich te ontwikkelen en dat investeren in verbinding en goede begeleiding hierin essentieel is.

111200224100032
www.rondomzwangerschap.com

Rondom Zwangerschap
Zwanger in Noord-Friesland

Noord-Nederland (7)

VSV SHE

Trots ❶

Ons VSV is sterk in verbinden en samenwerken. We brengen verschillende disciplines en organisaties bij elkaar en benutten elkaars kennis en expertise. We signaleren gezamenlijk ontwikkelingen en knelpunten in de geboortezorg en vertalen deze naar praktische afspraken en verbeteringen. Daarbij staat de zwangere en haar gezin centraal. Onze kracht zit vooral in de betrokkenheid van professionals: we weten elkaar steeds beter te vinden, delen kennis en zijn bereid samen de schouders eronder te zetten.

Geleerde lessen ❶

Een belangrijke les die we willen delen is: begin klein en blijf met elkaar in gesprek. Je hoeft niet direct alles perfect geregeld te hebben. Door samen een concrete stap te zetten, leer je wat werkt en ontstaat er vertrouwen en draagvlak. Investeer daarom niet alleen in inhoudelijke afspraken, maar vooral in de relatie en verbinding tussen professionals. Dat vormt de basis om samen verder te komen.

111200224100 48
vsvshe.nl

Noord-Nederland (8)

VSV Sneek - NOP

Trots ❶

Binnen ons VSV weten de partijen elkaar steeds beter te vinden. Tegelijkertijd zien we ook dat samenwerken niet vanzelf gaat. Rollen, verantwoordelijkheden en het mandaat vanuit de achterban zijn niet altijd duidelijk. Daarom volgden we een 'training on the job'-traject. Tijdens een vergadering van de BVK (besluitvormende kring) oefenden we met de rolverdeling, vertegenwoordiging van de achterban en sociocratische besluitvorming. Uit de evaluatie kwamen praktische verbeterpunten. Zo gaan we de organisatiestructuur verkleinen, werken met één vertegenwoordiger per achterban en houden we werkgroepen klein en hun opdracht duidelijk. Ook organiseren we een VSV-dag voor alle professionals binnen ons VSV. Die staat in het teken van verbinding, communicatie en samenwerking. De brede belangstelling en inzet om hier samen een goede dag van te maken, laat zien dat mensen elkaar willen ontmoeten en samen verder willen komen. Daar zijn we trots op.

Geleerde lessen ❶

Onze belangrijkste les is dat je samenwerking niet alleen op papier kunt regelen; je moet er in de praktijk mee oefenen. Daarbij helpt het als er ruimte is om fouten te maken, deze te bespreken en elkaar te helpen om het de volgende keer anders te doen. Het 'training on the job'-traject maakte zichtbaar wat werkt en waar afspraken nog niet duidelijk genoeg zijn. Een kleinere structuur helpt om sneller tot besluiten te komen. Daarbij blijven een goede voorbereiding, een duidelijk mandaat en afstemming met de achterban belangrijk. Ook ontmoeting buiten de formele vergaderingen draagt bij aan de samenwerking. Mensen moeten elkaar kennen, elkaars perspectief begrijpen en samen willen leren.

111200224100051

Noord-Nederland (9)

VSV Stad en Ommeland

Geleerde lessen ❶❷❹

- Elk VSV heeft een disciplineoverstijgende VSV-coördinator nodig die hiervoor vrijgemaakte tijd heeft, bij voorkeur zonder in conflict te komen met zorgtaken. Dit om overvraging van de zorgverleners te voorkomen. Het inzetten van een coördinator voorkomt versnippering van verschillende taken, zorgt voor een duidelijke regie en continuïteit.
- Professionalisering binnen het VSV is een cyclisch proces. Door organisatorische en logistieke randvoorwaarden goed te regelen, kan de aandacht van onze zorgverleners verschuiven van 'regelzaken' naar inhoudelijke zorg en gezamenlijke besluitvorming. Het vermindert werkdruk, verhoogt betrokkenheid en maakt ruimte voor inhoudelijke kwaliteit en innovatie.
- Duurzame implementatie van gezamenlijke werkwijzen en kwaliteitsverbeteringen is alleen mogelijk met structurele financiering. Dit voorkomt afhankelijkheid van tijdelijke projectgelden en creëert een stabiele basis voor langdurige samenwerking.
- Structurele aandacht besteden aan relationele samenwerking blijkt cruciaal, zoals vertrouwen, elkaar kennen, elkaars werkwijze begrijpen en ruimte creëren voor open dialoog. Als partners zich gehoord en gelijkwaardig voelen, ontstaat snellere besluitvorming en is er minder escalatie van kleine knelpunten.
- Sterke onderlinge relaties zorgen voor een veilig klimaat om dilemma's en incidenten te bespreken, bevorderen gezamenlijke verantwoordelijkheid en verhogen de bereidheid om gezamenlijke afspraken te volgen. Dit vormt de basis voor duurzame samenwerking en continuïteit binnen ons VSV.
- Onze deelname aan de rondetafelgesprekken van het NRCG (Netwerk Regionale Consortia Geboortezorg) maakte duidelijk dat frequente terugkoppeling richting achterban en bestuur noodzakelijk is voor draagvlak en eigenaarschap. Vervolgens pasten we de communicatie binnen ons VSV aan, met vaste momenten en vormen van terugkoppeling, zoals nieuwsbrieven, updates in overleggen en deelbare projectoverzichten.

111200224100 28
vsvstadenommeland.nl

VSV Stad en Ommeland
Verloskundig Samenwerkingsverband Groningen

Noordwest-Nederland

Noordwest-Nederland (10)

VSV Amstelland

Geleerde lessen ❶

Gemeenschappelijk optrekken met andere VSV's in de regio bleek zeer waardevol. Leren van elkaars ervaringen, niet het wiel opnieuw uitvinden, en gezamenlijk optrekken voor de zwangeren in onze stad.

111200224100 59

Noordwest-Nederland (11)

VSV Amsterdam Noord

Trots ❶

Wij zijn een klein VSV; hierdoor zijn de lijnen kort en kunnen wij elkaar goed bereiken en hebben wij de mogelijkheid om sneller te schakelen. Hierdoor hadden wij een groot deel van het Basiskader VSV al geïmplementeerd vóór de subsidie. Met deze impuls konden wij wel een grote professionaliseringsslag maken. Verder hebben wij een goed functionerende cliëntenraad.

Geleerde lessen ❶

Wat betreft de kwaliteit en vooral de extractie van data waren wij te positief. Dit bleek veel moeilijker dan gedacht en dus veel tijdrovender.

111200224100 60
zwangerinnoord.nl

Noordwest-Nederland (12)

VSV Amsterdam Oost/West/ Centrum

Geleerde lessen ❷

Gemeenschappelijk optrekken met andere VSV's in de regio heeft veel opgeleverd: we leren van elkaars ervaringen, vinden niet het wiel opnieuw uit, en trekken gezamenlijk op voor de zwangeren in onze stad.

111200224100055
www.zwangerinoost.nl

verloskundig samenwerkingsverband amsterdam oost-centrum

VSV Amsterdam UMC
(voorheen Amsterdam Zuidoost-Zuid)

Trots ❶❷❹
Binnen ons VSV werken de verschillende disciplines vanuit een gedeelde visie op geboortezorg, waarbij de fysiologische benadering en gezamenlijke besluitvorming rond de partus centraal staan. Door intensieve samenwerking en 'shared care' weten onze zorgverleners elkaar goed te vinden en leveren ze passende zorg op het juiste moment. Daarnaast kenmerkt ons VSV zich door laagdrempelige samenwerking, open communicatie en een sterke gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van zorg. Onze professionals zoeken actief de verbinding met elkaar, hebben oog voor elkaars expertise en werken vanuit een gezamenlijk belang aan kwaliteitsborging en dataverzameling. Hierdoor ontstaat een cultuur waarin leren, verbeteren en samenwerken vanzelfsprekend zijn.

Geleerde lessen ❶❷❸
Blijf met elkaar in gesprek en houd oog voor de context, werkwijze en belangen van verschillende disciplines. Wederzijds begrip en nieuwsgierigheid naar elkaars praktijk vormen de basis voor gelijkwaardige samenwerking. Door verschillen bespreekbaar te maken en steeds het gezamenlijke doel voor ogen te houden, ontstaat vertrouwen en kunnen we duurzame afspraken maken die de geboortezorg versterken.

111200224100063

Noordwest-Nederland (14)

IGO Geboortehart

Trots ❶❷❸❹

Geboortehart is sterk in het verbinden van professionals uit de gehele geboortezorgketen. Binnen onze regio werken verschillende disciplines samen aan toegankelijke, samenhangende en kwalitatief goede geboortezorg. We investeren bewust in gezamenlijke reflectie en leren, onder andere door multidisciplinaire intervisie. Hierdoor ontstaat meer wederzijds begrip tussen de verschillende disciplines en kunnen we vraagstukken gezamenlijk vanuit het perspectief van de gehele geboortezorgketen oppakken. Daarnaast werken we aan een toekomstbestendige organisatie. Rollen, verantwoordelijkheden, besluitvorming en werkafspraken verduidelijken we verder en borgen we. Ook ontwikkelen we een uniforme en betrouwbare informatievoorziening voor cliënten en versterken we de kwaliteitscyclus door beschikbare gegevens gezamenlijk te analyseren en te vertalen naar concrete verbeteracties.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Onze belangrijkste les is dat duurzame verbetering begint met vertragen om daarna gerichter te kunnen versnellen. Door personele wisselingen en nieuwe landelijke ontwikkelingen bleek het nodig om oorspronkelijke plannen opnieuw te bekijken. In plaats van direct een oplossing uit te voeren, hebben we opnieuw behoeften opgehaald, doelen aangescherpt en verschillende oplossingsrichtingen onderzocht. Daarbij hebben we geleerd dat inhoudelijke projecten alleen duurzaam kunnen slagen als ook governance, eigenaarschap, capaciteit en besluitvorming goed zijn geregeld. Betrek daarom vanaf het begin zowel zorgprofessionals als cliënten, maak rollen en verwachtingen expliciet en bouw vaste momenten in voor reflectie en bijsturing. Een plan hoeft niet onveranderd te blijven om succesvol te zijn. Juist tijdig herijken en gezamenlijk kiezen draagt bij aan draagvlak, uitvoerbaarheid en duurzame borging.

111200224100007
geboortehart.nl

Geboortehart

VSV Noord-Holland Noord

Trots

We zorgen dat informatie goed vindbaar én zichtbaar is. Via ons ledenplatform/ onze website hebben onze leden op één centrale plek toegang tot actuele informatie. Met nieuwsbrieven brengen we belangrijke informatie daarnaast opnieuw onder de aandacht. Zo informeren we niet alleen, maar zorgen we ook dat onderwerpen blijven leven.
We zien dat verbinding, communicatie en samenwerking het beste ontstaan rondom onderwerpen die professionals inhoudelijk raken. Juist in tijden van krapte is tijd schaars en staat samenwerking soms extra onder druk. Gezamenlijke inhoudelijke trainingen en scholingen werken dan op meerdere vlakken: door samen te leren en ervaringen uit te wisselen, groeit het onderlinge begrip en wordt de samenwerking sterker.
We hebben diverse werkgroepen samengesteld met een afvaardiging uit de kraamzorg, eerste en tweede lijn, zodat alle geledingen actief deelnemen aan het professionaliseren van ons VSV. Tot slot heeft ons VSV een structuur die ons bestuur helpt om snel besluiten te nemen.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Bestuurlijke en strategische ondersteuning vraagt om een andere rol dan de dagelijkse coördinatie en uitvoering. We hebben geleerd dat het belangrijk is om deze rollen duidelijk te scheiden. Met heldere functieomschrijvingen, taken, verantwoordelijkheden en mandaten weet iedereen wie waarvoor aan zet is. Dat voorkomt overlap en onduidelijkheid en maakt onze organisatie slagvaardiger. Verder kunnen we in tijden van krapte op de arbeidsmarkt niet te veel vragen van onze professionals. Vandaar dat we hebben geleerd niet te veel te willen. En: wat we doen, doen we goed en ronden we af.

111200224100045
www.verloskundigcentrum-nhn.nl

Noordwest-Nederland (17)

VSV De Noordkop

Trots ❶❷

VSV De Noordkop is een klein VSV. Dat heeft voordelen, zoals dat de lijnen kort zijn. Maar het maakt ons ook kwetsbaar: veel werk komt al snel bij een kleine groep mensen terecht. Een belangrijke stap voor ons was dan ook het bestuur steviger neer te zetten. De inzet van een VSV-coördinator maakte daarbij verschil. Er kwam meer overzicht, we ondersteunen werkgroepen beter, en afspraken en acties blijven minder snel liggen. Ook het bestuur zelf werkte aan rolverdeling, mandaat en besturen binnen een netwerkorganisatie. Daarnaast maakten we cliëntparticipatie concreet met een ouderraad. Die participatie staat niet alleen op papier, we betrekken de ouderraad bij beleid en communicatie. We zijn er vooral goed in om niet alleen inhoudelijk naar een vraagstuk te kijken, maar ook naar wat er organisatorisch nodig is om verder te komen.

Geleerde lessen ❷

Goede samenwerking ontstaat niet vanzelf. Je kunt inhoudelijk een goed idee hebben, maar als niet duidelijk is wie waarover gaat en wie een besluit kan nemen, kom je niet verder. Dat zagen we bij Kansrijke Start. We hadden ideeën over wat er nodig was, maar kregen daar onvoldoende beweging in. Pas toen we het onderwerp bestuurlijk agendeerden en aan de juiste overlegtafels terechtkwamen, ontstond er ruimte om samen met de gemeente verder te komen. Onze les: kijk bij een vastlopend project naar de inhoud, maar ook naar het proces eromheen: Wie is waarvoor verantwoordelijk? Wie heeft mandaat om een besluit te nemen? En zit je wel met de juiste mensen aan tafel?

111200224100 47
www.vsvnoordkop.nl

NOORDKOP
Verloskundig Samenwerkingsverband

Noordwest-Nederland (18)

VSV Preall

Geleerde lessen ❶

Doordat wij een VSV-coördinator hebben aangenomen, is er een duidelijke continuïteit en voortgang te zien in de projecten die voor alleen medewerkers binnen het VSV niet haalbaar zijn.

111200224100061

preall.nl

Preall

Noordwest-Nederland (19)

VSV Rondom Zwanger

Trots ❶

Wij zijn goed in samenwerken vanuit gelijkwaardigheid en daar besluiten en acties aan verbinden. Sociocratisch werken is daarbij niet alleen een manier van vergaderen, maar vormt steeds meer de basis onder onze samenwerking. Binnen ons VSV hebben we gespreksleiders opgeleid en werken we met consentbesluitvorming. Verschillende perspectieven en belangen krijgen daarmee bewust een plek, terwijl we uiteindelijk wel een besluit nemen. Rollen, verantwoordelijkheden en mandaten hebben we vastgelegd in een besluitvormingsdocument. Wat daarbij opvalt, is dat gelijkwaardigheid de uitvoering niet in de weg hoeft te staan. Als er eenmaal een gezamenlijk besluit ligt, voeren we dat binnen ons VSV ook uit. Dat zie je bijvoorbeeld terug in de snelle start van de coördinatie voor kwetsbare zwangeren, de pilot rond hyperbilirubinemie en de versterking van ons kwaliteitsbeleid.

Geleerde lessen ❶

Onze ervaring is dat investeren in gelijkwaardige samenwerking juist kan helpen om als VSV stappen te zetten. Binnen Rondom Zwanger werken verschillende disciplines samen, ieder met een eigen perspectief en soms ook een ander belang. Door die verschillen niet weg te poetsen, maar ze bewust mee te nemen in de besluitvorming, ontstaat er ruimte om tot een besluit te komen waar iedereen mee verder kan. Sociocratisch werken vraagt soms wat meer tijd aan de voorkant. Tegelijkertijd merken we dat, wanneer een besluit eenmaal genomen is, er beweging ontstaat. Voor ons gaan gelijkwaardigheid en executiekracht daarom juist goed samen.

111200224100 64
www.rondomzwanger.nl

Noordwest-Nederland (20)

VSV IJmond Geboortezorg

Geleerde lessen ❶

- Zorg voor breed draagvlak voordat je subsidie aanvraagt. Het verkrijgen van subsidie is waardevol, maar geen garantie voor succesvolle uitvoering. Als je projecten of thema's niet vooraf breed afstemt en niet alle betrokken domeinen (eerste lijn, tweede lijn, sociaal domein) ze dragen, dan kan gedurende het proces de intrinsieke motivatie ontbreken om ze goed neer te zetten. Betrek partners dus bij de subsidieaanvraag zelf – niet pas bij de uitvoering; zo werk je vanaf het begin aan eigenaarschap en haalbaarheid.
- Projectgroepen werken beter dan losse trekkers. Door per thema een projectgroep in te richten met vertegenwoordiging uit meerdere disciplines, ontstaat eigenaarschap, gedeelde verantwoordelijkheid en inhoudelijke kwaliteit. Vermijd dus dat projecten op één persoon leunen; zorg voor gedeeld draagvlak.
- Tijdige besluitvorming is cruciaal bij subsidieprojecten. Heldere afspraken over besluitroutes (coöperatie, bestuur) voorkomen onnodige vertraging. Regel procesafspraken dus vooraf – zeker als er strakke subsidiedeadlines gelden.

111200224100 38
ijmondgeboortezorg.nl

Noordwest-Nederland (21)

VSV Zaanstreek Waterland

Trots ❶❷❹

Ons VSV is sterk in het organiseren van multidisciplinaire samenwerking en gezamenlijke besluitvorming. Sinds 2015 werken we met een herkenbare structuur van Info VSV, een sociocratische besluitcirkel en een multidisciplinair bestuur. Professionals uit de eerste en tweede lijn, kraamzorg en andere betrokken disciplines ontwikkelen en herzien gezamenlijk protocollen en zorgpaden. Concepten leggen we breed voor ter feedback, bespreken we in het Info VSV en stellen we vervolgens vast in de besluitcirkel. Deze werkwijze bevordert gelijkwaardigheid, inhoudelijke betrokkenheid en regionaal gedragen afspraken. Binnen het versterkingsprogramma bouwen we hierop voort met aandacht voor een passende juridische entiteit, cliëntenparticipatie, multidisciplinaire scholing, informatievoorziening en een structurele kwaliteitscyclus.

Geleerde lessen ❶❷❹

Onze belangrijkste les is dat een heldere overleg- en besluitvormingsstructuur alléén niet voldoende is. Duurzame samenwerking vraagt ook om blijvende aandacht voor onderlinge relaties, vertrouwen, rolverdeling en transparante communicatie met de achterban. Bij complexe veranderingen helpt het om eerst ruimte te maken voor verschillende perspectieven en pas daarna toe te werken naar een besluit. Onafhankelijke begeleiding kan daarbij waardevol zijn. Daarnaast is het belangrijk om ambities realistisch te prioriteren, verantwoordelijkheden expliciet te beleggen en besluiten met acties en termijnen vast te leggen. Zo stellen we plannen niet alleen gezamenlijk vast, maar voeren we ze ook uit en borgen we ze.

111200224100 53
vsv-zaanstreek-waterland.nl

VSV
VERLOSKUNDIG SAMENWERKINGSVERBAND
ZAANSTREEK & WATERLAND

Overijssel

Overijssel (22)

VSV Twente

Trots ❶❷❸❹

Als VSV Twente zijn we sterk in het verbinden van professionals binnen de geboortezorg. Verloskundigen, gynaecologen, kraamzorg, JGZ en andere betrokken zorgverleners werken samen aan veilige, kwalitatieve en persoonsgerichte zorg rondom zwangerschap, geboorte en kraamperiode. Met gezamenlijke scholingen, netwerkbijeenkomsten en multidisciplinaire intervisiegroepen investeren wij in kennismaking, vertrouwen, kennisdeling en samenwerking. Dit draagt bij aan betere zorg en meer werkplezier. Ons VSV heeft daarnaast oog voor kwetsbare zwangeren en versterkt de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein. Met elkaar werken we aan tijdige signalering, passende ondersteuning en duidelijke zorgpaden. Ook cliëntparticipatie via de ouderraad krijgt een duidelijke plek. Zo bouwt ons VSV aan duurzame, regionale en toekomstbestendige integrale geboortezorg.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

- Elkaar beter leren kennen is een vereiste voor goede samenwerking. Het organiseren van gezamenlijke scholingen/trainingen over thema's die professionals uit de gehele geboortezorg aanspreken (zoals stilgeboorte, gesprekstechnieken bij kwetsbare zwangeren, vapen en zwangerschap, social media en zwangerschap, en zorg op de grens) droeg hieraan in ons VSV bij.
- Het organiseren van multidisciplinaire intervisiegroepen helpt professionals uit de geboortezorg om inzicht in elkaars drijfveren te krijgen en begrip voor elkaars zienswijze te creëren. Dit versterkt de samenwerking, verbetert de zorg en helpt het werkplezier vergroten.
- Aandacht voor samenwerking tussen medisch en sociaal domein is een vereiste voor goede zorg aan kwetsbare zwangeren.
- Laat de geboortezorgprofessionals in de werkgroepen ondersteunen door stafmedewerkers of externen, zodat de professionals zich op de inhoud kunnen richten en anderen zich bezighouden met projectleiding, ondersteuning, coaching, juridisch, bedrijfskundig en kwaliteit.

111200224100029
vsvtwente.nl

Overijssel (23)

VSV Vechtdal

Trots ❶❷

VSV Vechtdal is een klein VSV met korte lijnen: we kennen elkaar, weten elkaar snel te vinden en stemmen gemakkelijk af. Vanuit gelijkwaardigheid nemen de verschillende disciplines samen besluiten in de BVK (besluitvormende kring). Deze betrokkenheid helpt ons om concrete zorgafspraken te maken, knelpunten te bespreken en van elkaar te leren.

Geleerde lessen ❷

Investeer in VSV-coördinatoren: door de drukte in zowel de eerste als de tweede lijn bleven VSV-taken in het verleden liggen, nu bewaken coördinatoren de voortgang, verbinden zorgprofessionals en regionale partners en ondersteunen de uitvoering van gezamenlijke afspraken. Structurele tijd en financiering voor hun inzet zijn daarom essentieel voor de continuïteit van ons VSV.

111200224100 44
www.vsvvechtdal.nl

VERLOSKUNDIG SAMENWERKINGSVERBAND VECHTDAL

Overijssel (24)

VSV Zorg die Bevalt Harderwijk

Trots ❶❷

Wij zijn trots op onze sociocratische besluitvorming en de actievere deelname hierin van alle partijen in het VSV, met tweemaal per jaar een scholingsdag voor alle leden van de besluitvormende kring. De samenwerking in ons bestuur is laagdrempelig, er zijn korte lijnen, er is maandelijks overleg. Wij nemen actief deel aan het ROAZ (Regionaal Overleg Acute Zorgketen) opdracht acute Verloskunde. En we leren elkaar op een informele manier kennen: op een speeddate bij het Groot VSV, tijdens een nieuwjaarsborrel en bij het eten voorafgaand aan een perinatale audit.

Geleerde lessen ❶

Een belangrijke geleerde les is dat goede ondersteuning van de zorgverleners in ons VSV essentieel is voor het succesvol uitvoeren van werkgroepen en projecten. Denk aan de inzet en continuïteit die onze projectleiders, secretaresse en VSV-coördinator bieden. Daarnaast draagt het actief betrekken van partijen en werkgroepen bij onze (sociocratische) besluitvorming bij aan draagvlak en eigenaarschap. Bij het indienen van een voorlegger (een format voor een nieuw beleidsvoorstel) in onze BVK (besluitvormende kring) is het waardevol om de betreffende partij of werkgroep de gelegenheid te geven om de inhoudtoe te lichten. Zo zijn ze niet alleen indiener, maar ook actief onderdeel van het gesprek en de besluitvorming.

111200224100015
www.zorgdiebevalt.nl

VSV Zorg die Bevalt
NOORDWEST-VELUWE & OOST FLEVOLAND

Overijssel (25)

VSV Zwolle

Trots ❶

De afgelopen periode hebben we verschillende trajecten naast elkaar ontwikkeld die nu steeds meer samenkomen. We werken sociocratisch aan betere en gedragen besluitvorming, ontwikkelen gezamenlijk onze meerjarenvisie en kijken kritisch naar bestaande processen: wat werkt goed, wat kan eenvoudiger en wat moeten we structureel vastleggen? Onze kracht zit daarbij in het verbinden van deze trajecten. We willen niet dat sociocratie, visieontwikkeling en procesoptimalisatie losse projecten blijven, maar gebruiken ze om te bouwen aan een VSV dat ook na afloop van de subsidie professioneel en toekomstbestendig kan blijven samenwerken. De komende periode leggen we daarom de nadruk vooral op het optimaliseren en duurzaam verankeren van wat we hebben opgebouwd.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Juist de stap van plan naar uitvoering vraagt veel aandacht. Dat zien we bijvoorbeeld bij de implementatie van de R4U[1].

Het besluit om alle zwangeren binnen het VSV met de R4U te screenen is slechts het begin. Vervolgens moeten we heel concrete afspraken maken: Wie neemt de R4U af en wanneer? Hoe dragen we uitkomsten over tussen eerste en tweede lijn? Hoe voorkom je dubbele afname? En wat doet een zorgverlener als uit de screening problemen naar voren komen? Onze ervaring is dan ook: werk een verandering niet alleen inhoudelijk uit, maar organiseer ook de uitvoering. Leg verantwoordelijkheden vast, betrek de professionals die ermee moeten werken en zorg dat er een plek is waar praktische knelpunten snel kunnen worden opgelost. Een VSV-coördinator kan hierin een belangrijke verbindende rol spelen tussen werkgroep, bestuur en de verschillende organisaties binnen het VSV.

1. Signaleringsinstrument

111200224100 20
vsvzwolle.nl

VSV
Verloskundig Samenwerkingsverband
Zwolle e.o.

Midden-Nederland

Midden-Nederland (26)

VSV Apeldoorn

Trots ❶❷

Ons VSV heeft een nuchtere, no-nonsense mentaliteit waardoor we in korte tijd grote slagen hebben kunnen maken in de professionalisering van onze organisatie. We combineren in ledenbijeenkomsten nu netwerken, vergaderen en nascholing, wat een succes is. We hebben een betrokken ouderadviesraad.

Geleerde lessen ❶❷

Wij hebben veel inzichten opgedaan door onze leden te laten interviewen over wat het VSV hen brengt en wat ze nog missen. Geef voldoende ruimte aan de onderlinge verbinding tussen leden en aan hun verbinding met het samenwerkingsverband. Leg uit waarom iets belangrijk of nodig is.

111200224100 67
www.geboortezorgnetwerkapeldoorn.nl

Midden-Nederland (27)

IGO Geboortezorg Salland

Geleerde lessen ❶❸❹

Onze belangrijkste lessen gaan over governance, datagedreven werken en cliëntgerichtheid. Een eerste belangrijke les is dat duurzame integrale samenwerking vraagt om een duidelijke organisatiestructuur, heldere rol- en verantwoordelijkheidsverdeling en voldoende bestuurlijke en ondersteunende capaciteit. We beseffen mede dankzij dit traject dat we al ver ontwikkeld zijn, maar investeren in professionalisering van bestuur en kwaliteitscoördinatie blijkt een cruciale randvoorwaarde. Een tweede belangrijke les gaat over werken met data. Het opzetten van betrouwbare en bruikbare datastromen vraagt meer tijd en expertise dan vooraf vaak wordt ingeschat. Tegelijkertijd biedt datagedreven werken waardevolle inzichten voor kwaliteitsverbetering, capaciteitsvraagstukken en regionale afstemming, mits we data eenduidig vastleggen en gezamenlijk interpreteren. Tot slot willen wij meegeven dat structurele betrokkenheid van cliënten essentieel is voor het ontwikkelen van passende en gedragen verbeteringen. Cliëntenparticipatie op tactisch en uitvoerend niveau draagt bij aan betere aansluiting bij de behoeften van (aanstaande) ouders en vergroot het draagvlak voor veranderingen in de geboortezorg. Wij hebben hier al enige jaren ervaring mee.

111200224100 30
geboortezorgsalland.nl

Midden-Nederland (28)

VSV Midden-Brabant

Geleerde lessen ❶

De subsidie heeft geleid tot het goede gesprek over het belang van het VSV en de belangen vanuit de organisatie/ vertegenwoordiging van de achterban binnen het VSV. Dit proces zijn we zorg-vuldig aan het doorlopen, maar kost meer tijd dan vooraf ingeschat. Dit was echter belangrijk voor het leggen van een stevig fundament voor de verdere implementa-tie van het Basiskader VSV.

111200224100003
vsvmb.nl

VSV Midden-Brabant
Verloskundig SamenwerkingsVerband

Midden-Nederland (29)

VSV Netwerk Geboortezorg Rivierenland (NGR)

Trots ❶❷❸❹

Ons NGR heeft een klein, slagvaardig bestuur dat met begeleiding van de VSV-coördinator plannen maakt die de werkgroepen uitvoeren. De resultaten van de werkgroepen leggen we voor aan de ledenraad, met een vertegenwoordiger van alle betrokken disciplines bij de geboortezorg, die met mandaat van de achterban besluiten neemt over hoe we de voorstellen realiseren. Er zijn veel NGR-leden betrokken bij het project en de onderlinge communicatie is prettig. Ons bestuur is actief betrokken bij landelijke en regionale initiatieven. In het project 'Een slagvaardig NGR' hebben we de volgende onderwerpen uitgewerkt: visietraject, training 'Leiderschap in de geboortezorg', statuten Stichting NGR, sociocratische besluitvorming in de ledenraad, uniforme intake, bevalplan, Kansrijke Start, POP-poli en toegankelijkheid protocollen. We hebben een begin gemaakt met de ouderadviesraad, Centering Pregnancy, Centering Parenting, pijnbestrijding, traumatische ervaringen van zorgverleners, anticonceptie, zorgverschuiving en de capaciteitsproblematiek.

Geleerde lessen ❷❸❹

Wij houden van daadkracht en werken met kleine werkgroepen van 3 geboortezorgprofessionals die binnen 3 maanden hun voorstel presenteren aan de ledenraad. Het besluitvormingstraject en de realisatie van de besluiten in de praktijk kosten meer tijd. Het is zinvol om daarover direct afspraken te maken, daarbij rekening houdend met de wensen van alle VSV-partners.

111200224410031
geboortezorg-rivierenland.nl

Midden-Nederland (30)

VSV Utrecht
(voorheen Alliant, Eendracht en Uniek)

Trots ❶❷❸❹
Wij zijn erin geslaagd om vanuit drie afzonderlijke VSV's toe te werken naar één gezamenlijke organisatie met een gedeelde ambitie voor integrale geboortezorg. De sociocratische werkwijze vormde hierbij een belangrijke basis. Door gelijkwaardige besluitvorming, transparantie en gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben wij een stevig fundament gelegd voor de verdere ontwikkeling van één VSV. Daarnaast zijn wij sterk in het verbinden van professionals op inhoud. Kwaliteit van zorg vormt daarbij de gemeenschappelijke deler. Door gezamenlijk protocollen te harmoniseren, kwaliteitsvraagstukken op te pakken en cliëntparticipatie te organiseren, ontstaat steeds meer één gezamenlijke werkwijze. We merken dat de bereidheid om samen te werken en van elkaar te leren groot is en bijdraagt aan duurzame verandering.

Geleerde lessen ❶❷❸❹
De belangrijkste les is dat duurzame samenwerking begint bij een gedeelde ambitie en niet bij een organisatiestructuur. We hebben geleerd dat professionals elkaar relatief gemakkelijk vinden op inhoudelijke vraagstukken, maar dat het bouwen van één organisatie vraagt om verder kijken dan het belang van de eigen organisatie. Daarbij is het belangrijk om oog te houden voor elkaars autonomie en tegelijkertijd keuzes te maken die het gezamenlijke belang dienen. Daarnaast hebben we geleerd dat een stap terug soms noodzakelijk is om later weer vooruitgang te boeken. Door ruimte te geven aan verschillen, processen zorgvuldig te doorlopen en draagvlak te creëren, ontstaat uiteindelijk een sterker resultaat. Deze aanpak heeft ons geholpen om niet alleen projecten uit te voeren, maar te bouwen aan één toekomstbestendig VSV.

11120022410046 VSV Eendracht
11120022410054 VSV Alliant
11120022410066 VSV Uniek
vsvutrecht.nl

VSV Utrecht
samen sterk

Midden-Nederland (31)

VSV VIGEO Gorinchem

Trots ❶❷❸❹

Als VIGEO zijn wij sterk in het zorgvuldig organiseren van verandering. Zo haalden we – tijdens ons onderzoek of we een juridische entiteit willen vormen – bij alle partijen op welke beelden er leven over dit onderwerp en welke verwachtingen en wensen zij hebben: wat moet een entiteit opleveren? De feedback bespraken we gezamenlijk, waarna we de achterbannen informeerden over de mogelijke rechtsvormen en de voor- en nadelen. Dit leidde tot een unaniem besluit, met aandacht voor de wensen rond de inrichting. Ook onze uitvoering van de subsidieprojecten hebben we professioneel georganiseerd. In samenwerking met de zorgprofessionals formuleren we volgens de SMART-methode opdrachten voor de werkgroepen. Halfjaarlijks rapporteren werkgroepen de voortgang. Onze projectgroep bereidt projecten voor, onze stuurgroep stuurt en onze professionals voeren uit met ondersteuning van de VSV-coördinator, kwaliteitsfunctionaris en communicatiemedewerker. Dit zorgt voor continuïteit. We ontzorgen onze zorgprofessionals, zodat zij zich op de inhoud kunnen richten. Sociocratisch vergaderen ondersteunt gelijkwaardige besluitvorming. We hebben kwaliteitsbeleid ontwikkeld, de communicatie en samenwerking verbeterd en we organiseren gezamenlijke scholingen. Via een enquête onderzochten we hoe onze leden ons VSV ervaren en op basis daarvan voerden we verbetermaatregelen door.

Geleerde lessen

Onze belangrijkste les is dat professionalisering begint met gezamenlijk eigenaarschap. Neem de tijd om verwachtingen en belangen op te halen en investeer in vertrouwen, gelijkwaardigheid en duidelijke rollen en mandaten. Zorg vervolgens voor een heldere uitvoeringsstructuur, concrete opdrachten en regelmatige voortgangsbesprekingen. Professionele ondersteuning en een VSV-coördinator helpen om continuïteit en tempo te behouden. Zo wordt het Basiskader VSV onderdeel van de dagelijkse samenwerking in plaats van een tijdelijk project.

111200224100025
www.zorgvanvigeo.nl

VIGEO

Midden-Nederland (32)

VSV VIVA

Trots ❶
Fijne samenwerking in ons dagelijks bestuur door korte lijntjes.

Geleerde lessen ❶
Tijd nemen om elkaar te ontmoeten en spreken tijdens heidagen.

111200224100 58
vsvviva.nl

Noordelijk Zuid-Holland

Noordelijk Zuid-Holland (33 en 34)

VSV Haaglanden

Trots ❶

Wat ons sterk maakt, is dat we samen met al onze leden een gedeelde missie en visie hebben ontwikkeld. Daardoor is deze echt van ons allemaal. Die gezamenlijke basis zie je terug in de betrokkenheid binnen onze samenwerking: leden denken actief mee, zetten zich in binnen werkgroepen en dragen bij aan een sterke, verbindende keten. Daarnaast weten VSV HJGC en VSV HMC elkaar steeds beter te vinden. Die groeiende verbinding heeft geleid tot een intensieve samenwerking en uiteindelijk tot de oprichting van één gezamenlijke entiteit aan het einde van 2026. Samen bouwen we zo verder aan een hecht en toekomstgericht VSV in Den Haag.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

De subsidie heeft een waardevolle stimulans gegeven aan de verdere professionalisering van ons VSV. Dankzij deze ondersteuning konden we belangrijke thema's versnellen. Tegelijk zien we waar de kracht van onze zorgprofessionals ligt: bij de directe zorg voor de cliënt. Juist daarom maken we deelname aan werkgroepen zo aantrekkelijk en haalbaar mogelijk. Door goede ondersteuning vanuit het VSV kunnen professionals zich richten op waar zij het verschil maken: het delen van hun expertise en inhoudelijke bijdrage. Randzaken zoals voorzitterschap, agendabeheer en verslaglegging nemen we daarbij zoveel mogelijk uit handen. Dat geeft energie én kwaliteit. Voor de toekomst nemen we dit bewust mee in de structurele bekostiging. We zorgen voor een stevige faciliterende basis – een 'motor' die de werkgroepen ondersteunt en in beweging houdt. Zo blijven we samen bouwen aan voortgang, verbinding en duurzame verbetering van de zorg.

11120022410011 HMC
11120022410013 HJGC
www.geboortezorgdenhaag.nl

H+ MC Verloskundig Samenwerkings Verband

Haga Juliana Geboortecentrum

Noordelijk Zuid-Holland (35)

VSV InZwang

Trots ❶❷❸

Als VSV InZwang werken we sinds 2003 met de sociocratische kringmethode. In de afgelopen 2 jaar hebben we hierin extra geïnvesteerd door gespreksleiders en kringen te trainen. Hierdoor is onze achterban beter aangehaakt, komen de juiste onderwerpen makkelijker op de agenda en werken we samen aan oplossingen. Onze besluitvorming is goed georganiseerd, waardoor we slagvaardig kunnen werken in kleine werkgroepen, zonder dat iedere pijler vertegenwoordigd hoeft te zijn. Dit vergroot eigenaarschap en snelheid. Ook binnen Kansrijke Start werken we regionaal samen met vijf gemeenten. Hierdoor kunnen we gezamenlijke ambities realiseren, zoals de implementatie van IMH (Infant Mental Health) binnen het hele VSV, het professionaliseren van het multidisciplinaire POP-overleg en het trainen in Centering-Pregnancy voor geïnteresseerden.

Geleerde lessen ❶

We hebben geleerd dat een goede samenwerkingsstructuur alleen werkt als deze breed wordt gedragen en doorleefd. Het is niet voldoende dat het bestuur en BVK (besluitvormende kring) volgens een bepaalde methodiek werken; de werkwijze moet doordringen tot alle betrokken professionals. Investeren in vaardigheden, betrokkenheid, interne communicatie en onderlinge verbinding is essentieel. We zien dat dit leidt tot meer eigenaarschap, meer plezier in de samenwerking en betere resultaten. Zo houden we gezamenlijk het grote doel voor ogen: kwalitatief goede zorg voor moeder en kind, op de juiste plek.

111200224100034
www.inzwang.nl

Noordelijk Zuid-Holland (36)

VSV Rijn en Bollen
(voorheen Leiden en Leiderdorp)

Trots ❷❹
Ons VSV is goed in het verbinden van verschillende disciplines en organisaties en in het vertalen daarvan naar concrete samenwerking. We hebben de afgelopen periode veel geïnvesteerd in het opzetten van multidisciplinaire werkgroepen, met duidelijke opdrachten en bestuurlijke ondersteuning. Daarbij proberen we niet alleen vanuit professionals te werken, maar ook het cliëntperspectief nadrukkelijk te verbinden aan kwaliteitsverbetering. Een voorbeeld hiervan is de werkgroep Cliëntparticipatie en de koppeling hiervan aan onze kwaliteitscyclus.

Geleerde lessen ❶❷
Een belangrijke les is dat goede samenwerking niet vanzelf ontstaat. Zeker wanneer verschillende organisaties en disciplines samen optrekken, is het belangrijk om eerst tijd te investeren in duidelijkheid over rollen, verantwoordelijkheden, verwachtingen en besluitvorming. Een gedeelde taal en het expliciet bespreken van verschillende belangen en perspectieven blijken essentieel om vertrouwen en draagvlak op te bouwen.

Ook hebben we ervaren dat professionele ondersteuning nodig is om de samenwerking te organiseren en de continuïteit te bewaken – denk aan een VSV-coördinator en kwaliteitsmanager. Onze ervaring is daarom: investeer eerst in de basis en het proces; dat maakt inhoudelijke samenwerking effectiever en beter te borgen.

111200224100010 VSV Leiderdorp
111200224100019 VSV Leiden
vsvrijnenbollen.nl

VERLOSKUNDIG SAMENWERKINGSVERBAND
Rijn & Bollen

Zuidwest-Nederland

Zuidwest-Nederland (38)

IGO Annature

Trots ❶❷❸❹

Annature Geboortezorg is een integrale geboortezorgorganisatie (IGO), opgericht in 2016 om de geboortezorg in de regio Breda gezamenlijk te verbeteren. De aangesloten autonome geboortezorgorganisaties werken sindsdien intensief en succesvol samen aan zichtbare verbetering van de zorg en de zorguitkomsten. Een belangrijke kracht van Annature is de stevige governance- en organisatiestructuur met gelijkwaardige zeggenschap, het gezamenlijke dossier en het buddysysteem waarin iedere verloskundige praktijk een vaste gynaecoloog als aanspreekpunt heeft. Die structuur is echter geen doel op zich. Juist de combinatie van duidelijke afspraken, gelijkwaardigheid en onderling vertrouwen maakt het mogelijk om verschillende perspectieven en belangen te bespreken en gezamenlijk tot besluiten te komen. Daarbij staat steeds het belang van zwangeren en gezinnen in de regio centraal. Verbeterprojecten voeren we binnen Annature doorgaans voortvarend uit. Met behulp van de subsidie hebben we een volgende stap gezet: meer datagedreven en cyclisch verbeteren.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Onze belangrijkste les is dat een goede structuur alléén niet voldoende is. Samenwerking vraagt voortdurend tijd en aandacht voor elkaars belangen, uitdagingen en perspectieven. Juist als de druk toeneemt of belangen uiteenlopen, is het belangrijk om niet direct naar de oplossing te springen, maar eerst te investeren in het gezamenlijke gesprek. Ook binnen een stevig samenwerkingsverband als Annature gaat dat niet altijd vanzelf. Soms ontstaat er wrijving. Door dat bespreekbaar te maken, verantwoordelijkheid te nemen en het vertrouwen te herstellen, wordt de samenwerking sterker. Onze ervaring is: niet het voorkomen van spanning bepaalt de kracht van een VSV, maar de manier waarop je er samen mee omgaat.

111200224100006
www.annature.nl

annature geboortezorg

Zuidwest-Nederland (39)

VSV Dordrecht

Trots ❶❷

Wij zijn trots op de coördinatie door onze ketenregisseur en kwaliteitsmedewerker, die heel hard werken en de regionale en lokale contacten onderhouden en het vertrouwen van het bestuur daarin, op het sociocratisch besturen van onze VSV onder leiding van een BVK (besluitvormende kring) en op de gedrevenheid van onze professionals, die overal kansen zien.

Geleerde lessen ❶❷

Eigenaarschap beleggen bij een ketenregisseur en een kwaliteitsmedewerker kan nadelig zijn; het is wenselijk om meer gezamenlijk eigenaarschap bij partijen zelf te beleggen.
Het is noodzakelijk meer prioriteit aan te brengen: beter goed implementeren dan met vele dingen tegelijk een beetje. Houd ook altijd ruimte voor onverwachte regionale zaken. En de affiniteit van zorgverleners met kwaliteit, data, en monitoring is laag; ontzorg ze hierin en verwacht minder van hen.

111200224410016
www.vsvdordrechteo.nl

Verloskundig Samenwerkingsverband Dordrecht e.o.

Zuidwest-Nederland (40)

VSV Franciscus

Geleerde lessen ❶

Om de voortgang te bewaren is een proactieve houding (niet te veel willen afstemmen) vereist. Aanpassing van de mandatering kan dan een aanvullende oplossing zijn. Ook een kernteam (zoals een bestuur) om snel mee te schakelen is een pre. Verbinding blijft een belangrijke component, waaraan we meer tijd en aandacht zouden moeten besteden. De extra tijd die de subsidie vraagt, hebben we onderschat (denk hierbij aan de verantwoording of begeleiding van de VSV-coördinator).

111200224100004
vsvfranciscus.nl

Zuidwest-Nederland (41)

VSV Reinier

Trots ❶❷❸❹

Ons VSV heeft een stevige basis. Onze vereniging is formeel en multidisciplinair georganiseerd, met een duidelijke governance- en besluitvormingsstructuur en professionele ondersteuning. Onze samenwerking tussen disciplines is goed ingebed via ons basiszorgpad, protocollen, MDO (multidisciplinair overleg), de Commissie Kwaliteit en de Zorgtafel. Ook onze cliëntparticipatie gaat een vaste plek krijgen via onze Ouderadviesraad. Onze kwaliteitscyclus hebben we ingericht met een kwaliteitsagenda en PDCA. Daarnaast is ons VSV verbonden met regionale en landelijke netwerken, gemeenten en het sociaal domein. Ook communicatie en digitale samenwerking hebben we concreet georganiseerd.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Als VSV hebben we in de afgelopen jaren veel randvoorwaarden en structuren goed ingericht. Onze belangrijkste les is dat een goede governance, duidelijke afspraken en een breed samenwerkingsnetwerk niet vanzelf leiden tot eigenaarschap en verandering in de praktijk. De volgende ontwikkelstap is daarom om meer van structuur naar uitvoering te gaan, van afspraken naar toepassing, en van activiteiten naar aantoonbare resultaten. Daarbij is het belangrijk dat we voortdurend toetsen of besluiten voldoende ‘landen’ bij onze achterban, of we afspraken in de dagelijkse praktijk uniform toepassen en welke verbetering ouders en onze professionals hiervan ervaren. Dit vraagt om duidelijk eigenaarschap, goede monitoring en een PDCA-cyclus die niet alleen gericht is op meten, maar vooral op leren en verbeteren.

111200224100 49
vsvreinier.nl

VSV Reinier

Zuidwest-Nederland (42)

VSV Rotterdam-Zuid

Geleerde lessen ❶

We hebben onderschat hoeveel extra tijd deze activiteiten vragen van alle leden van ons VSV en daarmee ook het meekrijgen van alle individuele leden van het VSV.

111200224100035

www.vsvrotterdamzuid.nl

Verloskundig Samenwerkingsverband Rotterdam-Zuid

Zuidwest-Nederland (43)

VSV Sophia

Trots ❶❷❸❹

Wij zijn trots op onze zorg aan vrouwen en gezinnen in kwetsbare omstandigheden (sociale verloskunde) met gebruik van vroegsignalering, zorgpaden en tijdige toeleiding, op onze samenwerking in het VSV (bestuur) met alle partijen in de geboortezorg in Rotterdam-Centrum van de nulde tot en met de derde lijn (CJG Rijnmond, Kraamzorg, Geboortecentrum Sophia, verloskundigenpraktijken en afdeling Verloskunde & Gynaecologie en afdeling Neonatologie Erasmus MC), op onze wetenschappelijke expertise, innovatie en onderzoek in de nulde tot en met de derde lijn, op onze integrale, passende en waardegedreven geboortezorg, inclusief substitutie van zorg en verplaatste zorg. Tot slot zijn we actief in diverse externe netwerken, zoals Stevige Start, NAZ Zuidwest Nederland en Regionaal Consortium.

Geleerde lessen ❸

We kozen er niet voor om een cliëntenraad op te richten, maar hebben in plaats daarvan veel geleerd van een zogenaamd 'spiegelgesprek' met 11 (aanstaande) moeders en vaders. Daarnaast sluiten we aan bij bestaande initiatieven in de wijk, waar vrouwen al bij elkaar komen en we met hen in gesprek gaan over hun ervaringen en wensen in de geboortezorg.

111200224100 43
www.vsvsophia.nl

Zuidwest-Nederland (44)

VSV IJsselland

Trots ❶❷❸

Wij zijn er goed in om op een positieve manier kritisch te kijken naar onszelf en onze manier van werken. We hebben een open blik en durven bestaande processen en structuren ter discussie te stellen als we denken dat het beter kan. Zo hebben we geïnvesteerd in sociocratisch vergaderen. Dat kostte meer tijd en oefening dan verwacht, maar vergrootte de kwaliteit en rust van onze vergaderingen. Daarnaast investeren we in de samenwerking binnen ons netwerk. We organiseren bijvoorbeeld themabijeenkomsten voor de professionals en organisaties die samen ons VSV vormen. Daarin bespreken we onderwerpen uit de geboortezorg, maar is ook ruimte om ervaringen uit te wisselen en elkaar buiten de dagelijkse praktijk te ontmoeten. Dit heeft geleid tot meer begrip van elkaars werk en sterkere onderlinge relaties.

Geleerde lessen ❶❷

We hebben geleerd dat goede samenwerking niet vanzelf ontstaat. Het vraagt zowel aandacht voor de relaties tussen mensen als voor de structuur waarbinnen zij samenwerken. Door elkaar buiten de dagelijkse praktijk te ontmoeten, ontstaat meer begrip en vertrouwen. Tegelijkertijd helpt een duidelijke overlegstructuur om gesprekken gelijkwaardiger en inhoudelijker te maken en om samen tot besluiten en actie te komen. In een groter regionaal netwerk zagen we dat het daarbij belangrijk is om niet te veel uit te gaan van vanzelfsprekendheden. Juist als verschillende organisaties en VSV's samenwerken, helpt het om verwachtingen, belangen en visies expliciet te maken en waar nodig vast te leggen. Dat geeft duidelijkheid, voorkomt dat samenwerking te vrijblijvend wordt en helpt om gezamenlijk koers te houden.

111200224100042

Verloskundig Samenwerkingsverband IJsselland

Zuidwest-Nederland (45)

IGO Zuid aan Zee

Trots ❷❹

Binnen de IGO kijken onze zorgprofessionals vanuit de inhoud waar kwaliteitsverbeteringen mogelijk zijn. Om dit te ondersteunen is een zorginnovator binnen de IGO actief. Vanuit deze coördinerende rol brengen we lokale en regionale initiatieven met elkaar in verbinding. Dit levert een win-winsituatie op: zorgprofessionals kunnen zich richten op de inhoud en de coördinerende rol zorgt voor structuur en borging. Zo hebben we onderwerpen als hyperemesis, cliëntenvertegenwoordiging, focusgroepen en Redgrasp[1] succesvol opgepakt.

Geleerde lessen ❷❹

Bereid nieuwe initiatieven goed voor. Pilots en een businesscase kunnen daarbij helpen, want hierin kun je het gezamenlijk belang, het doel, tijdsduur, randvoorwaarden en resultaten goed beschrijven.

1. Signaleringsinstrument

111200224100037
www.geboortezorgzuidaanzee.nl

Geboortezorg Zuid aan Zee

Oost-Nederland

Oost-Nederland (46)

VSV Geboortezorg Boxmeer

Trots ❷❸

We hebben de positie van het prenataal huisbezoek JGZ verstevigd in de keten. Dit deden we onder andere met behulp van een multidisciplinaire werkgroep, en door een praktische gesprekskaart voor professionals en een interactief programma voor een Groot VSV (ketenbijeenkomst) te ontwikkelen. Dat leverde een toename op van het gebruik van het prenataal huisbezoek (PHB) van 2 tot 3 procent naar ruim 10 procent.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Financiële middelen helpen mee om zaken te ontwikkelen, zoals de inzet van een VSV-coördinator en een kwaliteitsmedewerker. Maar capaciteitsproblemen dragen er niet aan bij. We hebben geleerd dat financiële middelen niet altijd lucht geven binnen het VSV. We hebben veel projecten met de subsidie in werkgroepen opgepakt, met de inzet van veel dezelfde professionals. Met het oog op de toekomst moeten we hierin realistischer kijken, de beperkte draagkracht meenemen in de planning en prioritering en waar mogelijk (deel)taken uitbesteden.

111200224100027
geboortezorgboxmeer.nl

Geboortezorg Boxmeer

Oost-Nederland (47)

VSV Gelderse Vallei

Geleerde lessen ❶❷

VSV's werken aan veel dezelfde onderwerpen. Mede dankzij de regiocoördinator is dit inzichtelijk en zoeken we waar mogelijk de samenwerking met JGZ, huisartsen en overige specialisten en professionals in de geboortezorg. Het regionaal overleg van de VSV-coördinatoren is daar zeer waardevol in. Structurele ondersteuning verbindt; de inzet van een coördinator en een kwaliteitsfunctionaris heeft meerwaarde voor de verdere versterking van ons VSV. Wij hebben behoefte aan deze inzet met een structurele bekostiging.

111200224100033
geldersevallei.nl/patient/afdelingen/gynaecologie/vsvgeldersevallei

Oost-Nederland (48)

VSV Kracht Arnhem

Trots ❶❷❹
Ons VSV organiseert goede perinatale audits. Bestuur en BVK (besluitvormende kring) van ons VSV hebben een goede vergaderstructuur volgens de sociocratische kringmethode. Ons VSV bestaat uit zeer betrokken professionals.

Geleerde lessen ❶
Neem bij belangrijke keuzes de tijd om alle achterbannen goed te betrekken. Betrokkenheid en inzet van mensen binnen het VSV is minstens zo belangrijk als financiële middelen.

111120022410036
www.vsvarnhem.nl

Oost-Nederland (49)

VSV Oost-Achterhoek

Trots ❶❷❸❹

Wij zijn trots op de oprichting van onze coöperatie in januari 2026; de aanstelling van een VSV-coördinator en een kwaliteitsfunctionaris; onze heldere en overzichtelijke vergaderstructuur; onze besluitvormingstrajecten (sociocratie); de instelling van onze projectgroepen met duidelijke taakomschrijvingen; de intensivering van onze samenwerking met andere VSV's en de Federatie; de gezamenlijke protocollen die we hebben opgesteld; de spiegelbijeenkomst die we hebben georganiseerd, met een vervolg in 2026; en de evaluatie van Transmurale Incidenten Meldingen en PREM (Patient Reported Experience Measure). Ook zijn verschillende van onze werkgroepen vergevorderd in de uitvoering van hun opdrachten; denk aan spiegelbijeenkomsten, protocollen, intervisie, subsidieactiviteiten, stuitbevalling 'all fours' en een bevalplan.

111200224100 22

www.vsv-achterhoek.nl

VSV Oost Achterhoek

Oost-Nederland (50)

VSV Samen

Trots ❶

We kregen te maken met capaciteitsproblemen, waaruit duidelijk de noodzaak bleek om de samenwerking te intensiveren. Onze organisatiestructuur voldeed niet meer aan wat de zorg rondom de zwangere van ons vroeg en aan wat de zorgverleners konden bieden. Recent hebben wij een structuur voorgesteld en opgezet die toekomstbestendig is, waarmee we beter kunnen anticiperen op veranderingen en slagvaardiger kunnen handelen, en waarin korte heldere lijnen zijn en besluitvorming en mandaat duidelijker zijn. Naast het bestuur zijn er vier pijlers die aansluiten bij de thema's van het IZA (Integraal Zorgakkoord): capaciteit, kwaliteit, preventie en digitalisering. Elke pijler koppelen we aan een bestuurslid en binnen de pijlers formuleren we jaarlijks enkele doelstellingen. Zo nodig formeren we tijdelijke werkgroepen, met een afgebakende doelstelling en tijdspad.

Geleerde lessen ❷

De problemen op het gebied van capaciteit hebben ons aan het denken gezet. Om die problemen inzichtelijk te maken, hebben we de afgelopen tijd data gebruikt. Voor de hele regio zijn nu per maand de volgende parameters beschikbaar:

- Aantal verwachte A-termen vanuit de eerste lijn.
- Klinische en poliklinische bevallingen in zowel tweede- als derdelijns ziekenhuis.
- Per ziekenhuis inzichtelijk of patiënt uit VSV-regio komt.
- Aantal geweigerde patiënten die naar ziekenhuis buiten de regio moesten.

Zo hebben we een beter beeld gekregen van verhoudingen en trends in de afgelopen maanden. De laatste ontbrekende parameter is thuisbevallingen. Als die er is, is de keten in de geboortezorg compleet en kunnen we definitief ketenstromen gaan monitoren.

111200224100026
samennijmegen.nl

SAMEN

Oost-Nederland (51)

VSV de Slinge

Geleerde lessen ❶❹

Plan geen grote opdrachten in de drukke periodes op de werkvloer (bijvoorbeeld de zomerperiode). Houd de administratie heel goed bij waardoor de kans op fouten minimaal wordt. Blijf evalueren: Waar staan we? Wat moet er nog gedaan worden? En hebben we ondersteuning nodig?

111200224100039
vsvdeslinge.nl

Brabant en Zeeland

Brabant en Zeeland (52)

VSV Anna

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Als VSV hebben we meerdere leerervaringen opgedaan die relevant zijn voor de verdere ontwikkeling van regionale samenwerking in de geboortezorg:

- Structuur en governance zijn voorwaarden. Het inrichten van overlegstructuren, kleinere werkgroepen en functieomschrijvingen met verantwoordelijkheden is essentieel om voortgang te realiseren. Als deze structuur ontbreekt of als je deze te laat inricht, vertraagt dat de implementatie.
- Regionale samenwerking vraagt fasering en realisme. Samenwerking tussen meerdere VSV's en organisaties kostte ons meer tijd en afstemming dan vooraf ingeschat. Werken met duidelijke prioriteiten en een gefaseerde aanpak helpt om doelen binnen de looptijd te behalen.
- Draagvlak en communicatie bepalen het succes. Betrokkenheid van zorgprofessionals en transparante communicatie over besluitvorming en voortgang vergroten het draagvlak en de uitvoerbaarheid van veranderingen.
- Ontwikkel centraal, implementeer decentraal. Gezamenlijke ontwikkeling van producten en afspraken is efficiënt, maar succesvolle toepassing vraagt om lokale vertaling binnen elk VSV. Ruimte voor contextverschillen blijft noodzakelijk.
- Kwaliteitsverbetering vereist tijd en capaciteit. Het combineren van kwaliteitsverbetering met reguliere zorgtaken is uitdagend. Structurele tijd, ondersteuning en coördinatie zijn nodig om verbeteracties te borgen.
- Ketenbreed leren versterkt kwaliteit en veiligheid. Initiatieven die ketenbreed leren stimuleren, zoals transmuraal incidenten melden, dragen bij aan een gezamenlijke kwaliteitscultuur en vergroten het lerend vermogen van de regio.

Deze lessen zijn breed toepasbaar voor VSV's die werken aan regionale samenwerking en kwaliteitsverbetering. Ze onderstrepen het belang van een stevige organisatorische basis, realistische planning en het combineren van centrale afstemming met lokale implementatie. Daarmee bieden ze concrete handvatten voor duurzame verbetering binnen de geboortezorgketen.

111200224100017
zizobrabant.nl

Geboortezorg
VSV's:
Anna, Catharina, Máxima

Brabant en Zeeland (53)

VSV Catharina

Trots ❶❷❸❹

Ons VSV hecht er veel waarde aan om een vereniging te zijn waarin het gezamenlijke belang vóór de belangen van de individuele organisaties gaat. Dat zie je terug in hoe wij onze besluitvorming hebben georganiseerd (iedereen heeft één stem, ongeacht de grootte van de organisatie) en in het feit dat we voor ingewikkelde vraagstukken toch altijd een oplossing vinden. Daarbij is het ook heel prettig dat onze leden vanuit een intrinsieke motivatie samenwerking nastreven.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Besteed voldoende tijd aan het organiseren van je VSV, het bestuur, de ondersteuning en de werkgroepen. Heldere rollen, mandaten en processen horen daarbij. Als dat allemaal staat, komt de inhoud vanzelf en kun je ook met het gevraagde tempo en daadkracht werken aan de doelstellingen van je VSV.

111200224100021
zizobrabant.nl

Geboortezorg
VSV's:
Anna, Catharina, Máxima

Brabant en Zeeland (54)

IGO JIJWIJ Samen in Geboortezorg

Trots ❶

JIJWIJ is een integrale geboortezorgorganisatie (IGO) sinds 2017. In de afgelopen jaren hebben we als IGO hard gewerkt aan het doorontwikkelen naar een steeds professionelere netwerkorganisatie. In onze algemene ledenvergadering zijn alle pijlers vertegenwoordigd en hebben we gelijkwaardige besluitvorming geborgd. Ons bestuur ziet erop toe dat onze werkgroepen het jaarplan, begroting en bedrijfsvoering realiseren. Sinds 2023 ondersteunen twee stafadviseurs hen hierbij, die de link vormen tussen werkvloer en bestuur/ALV. Met hulp van ZonMw hebben we in 2025 een intensief strategietraject kunnen doorlopen om de neuzen binnen de IGO dezelfde kant op te krijgen. Nu is het voor al onze leden duidelijk welke koers we de komende jaren gaan varen en waarom. Dat helpt om duidelijke keuzes te maken, zeker in deze tijden van capaciteitsproblematiek: waar gaan we onze kostbare tijd aan besteden en waaraan niet (meer)? Een van de strategische pijlers is 'Wij verbinden', ons inziens een randvoorwaarde voor goede samenwerking. JIJWIJ organiseert viermaal per jaar een bijeenkomst voor de achterban, waarbij zorginhoudelijke thema's besproken worden. Een mooi moment om onze leden te betrekken bij implementatie van beleid én successen te vieren. Maar ook buiten deze vaste momenten weten onze leden elkaar te vinden als dat nodig is.

Geleerde lessen ❶

Wanneer het 'schuurt' binnen je VSV/IGO, is het cruciaal om tijd en ruimte te organiseren voor een goed gesprek. Pas dan kunnen ieders standpunten gehoord worden. Zo'n gesprek voorkomt escalatie en helpt om weer met elkaar in verbinding te komen, zodat je samen aan oplossingen kunt werken.

111200224100009
www.jijwij.nl

JIJWIJ samen in geboortezorg

Brabant en Zeeland (55)

VSV Kiem

Trots ❷

Na een gedegen voorbereiding (met preferente zorgverzekeraars) is het ons VSV gelukt om onder hoge druk een kraamcentrum te openen dat zeer succesvol de 'code zwart'-meldingen in onze regio heeft weten te reduceren.

Geleerde lessen ❶

Het zwaartepunt van dit subsidietraject (de vorming van een entiteit) viel, na een lange veranderlijke en onduidelijke tijd, samen met de periode met de hoogste werkdruk en de grootste capaciteits-problemen in onze regio. Mede hierdoor ontstond er een hiaat tussen de aange-boden opdracht(en) en de intrinsieke motivatie van onze leden om aan de slag te gaan met deze onderwerpen. Collectief zouden we sterker aan de (landelijke) tafel moeten zitten om dit in de toekomst te voorkomen. Dat zou niet alleen het proces vergemakkelijken, maar ook het vertrou-wen tussen zorgverzekeraars en VSV's verstevigen.

111120022410050
kiemgeboortezorg.nl

kiem geboortezorg

Brabant en Zeeland (56)

VSV Máxima

Trots ❶❷❸❹

VSV Máxima werkt samen met VSV Anna en VSV Catharina aan een sterke regionale samenwerking binnen de geboortezorg. Door een gezamenlijke governance, multidisciplinaire werkgroepen en een projectleider en kwaliteitsadviseur hebben we versneld kwaliteitsverbeteringen gerealiseerd. Voorbeelden zijn de regionale implementatie van de Triagewijzer Verloskunde, de ontwikkeling van transmuraal incident melden (TIM), gezamenlijke kwaliteitsmonitoring en de versterking van uniforme communicatie naar professionals en cliënten. Een belangrijke succesfactor is dat we producten regionaal ontwikkelen en vervolgens lokaal binnen elk VSV implementeren. Hierdoor combineren we regionale uniformiteit met aandacht voor de lokale praktijk.

Geleerde lessen ❶❷❸❹

Onze belangrijkste les is dat succesvolle regionale samenwerking begint met een stevige structuur. Heldere governance, duidelijke rollen, goede communicatie en voldoende ondersteuning zijn randvoorwaardelijk voor duurzame verandering. Daarnaast hebben we geleerd dat regionale ontwikkeling en lokale implementatie hand in hand moeten gaan: centraal ontwikkelen zorgt voor efficiëntie, terwijl lokale vertaling noodzakelijk is voor draagvlak en succesvolle uitvoering. Tot slot vraagt kwaliteitsverbetering expliciet om tijd, capaciteit en een realistische fasering. Investeren in deze randvoorwaarden versnelt de implementatie en vergroot het effect van verbeteringen in de geboortezorgketen.

111200224100 18
zizobrabant.nl

Geboortezorg
VSV's:
Anna, Catharina, Máxima

Brabant en Zeeland (57)

IGO Qocon

Trots ❶

Grote betrokkenheid van zorgprofessionals bij zowel de organisatie als de kwaliteit van de geboortezorg: vrijwel iedereen spreekt met trots over wat Qocon de afgelopen jaren heeft opgebouwd. De korte lijnen, de gezamenlijke ambitie om de cliënt centraal te stellen en de bereidheid om samen verantwoordelijkheid te nemen, worden breed gewaardeerd. Professionals ervaren Qocon als een netwerk waarin veel deskundigheid aanwezig is en waarin de intentie om samen te werken oprecht is. Dat stevige fundament vormt een belangrijke kracht voor de toekomst.

Geleerde lessen ❶

Tegelijkertijd laat het traject zien dat de groei van Qocon nieuwe vraagstukken met zich meebrengt. Naarmate de samenwerking intensiever wordt en meer disciplines met elkaar verbonden raken, ontstaat een toenemende behoefte aan duidelijkheid over rollen, verantwoordelijkheden en besluitvorming. Daarnaast ervaren deelnemers dat verschillen in perspectief soms leiden tot aannames, terughoudendheid of misverstanden. Niet omdat de bereidheid ontbreekt om samen te werken, maar omdat iedere pijler vanuit een eigen context, verantwoordelijkheid en dagelijkse praktijk naar dezelfde werkelijkheid kijkt. In het traject hebben we nu vier centrale ontwikkelthema's gedefinieerd:

- Het verder versterken van onderling vertrouwen door nieuwsgierigheid, openheid en gelijkwaardigheid te stimuleren.
- Het vergroten van wederzijds begrip tussen de verschillende pijlers door meer inzicht te creëren in elkaars belangen, verantwoordelijkheden en dagelijkse praktijk.
- Het creëren van meer helderheid over rollen, verwachtingen, communicatie en besluitvorming binnen Qocon.
- Het gezamenlijk ontwikkelen van een herkenbare Qocon-cultuur, waarin zichtbaar gedrag richting geeft aan de manier waarop professionals samenwerken, elkaar aanspreken en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.

111200224100l4
www.qocon.nl

Qocon
netwerk geboortezorg

Brabant en Zeeland (58)

VSV Verlosdenbosch

Trots ❶❷❸❹

VSV Verlosdenbosch investeert al jaren in professionele ondersteuning. Al ruim vóór de subsidie stelden wij uit eigen middelen een beleidsmedewerker aan. Daarmee investeerden we bewust in continuïteit, beleidsontwikkeling en ondersteuning van de multidisciplinaire samenwerking, in plaats van VSV-taken uitsluitend naast het reguliere werk door zorgprofessionals te laten uitvoeren. De afgelopen jaren hebben we hierop verder gebouwd. Inmiddels beschikt ons VSV behalve over een beleidsmedewerker ook over een onafhankelijke voorzitter, kwaliteitsfunctionaris en managementondersteuning. Hierdoor is er continuïteit in de uitvoering, volgen we afspraken en projecten beter op en kunnen we bestuur, werkgroepen en professionals beter met elkaar verbinden. Wij ontlasten onze zorgprofessionals bij organisatorische, beleidsmatige en coördinerende werkzaamheden, terwijl hun inhoudelijke expertise en betrokkenheid leidend blijven. Hierdoor ontstaat meer ruimte om samen te werken aan de kwaliteit en ontwikkeling van de geboortezorg.

Geleerde lessen ❶❷

Onze belangrijkste les is dat investeren in professionele ondersteuning van ons VSV veel oplevert. Het zorgt voor continuïteit, ontlast zorgprofessionals en maakt het mogelijk om plannen op te volgen en te borgen. Tegelijkertijd hebben we geleerd dat een sterkere organisatiestructuur niet automatisch leidt tot meer betrokkenheid van de achterban. Juist wanneer een VSV verder professionaliseert, blijft het belangrijk om te investeren in de verbinding met onze professionals en organisaties. Bestuurlijk draagvlak alleen is niet voldoende. Door zorgprofessionals tijdig te betrekken, transparant te communiceren over keuzes en ruimte te bieden voor verschillende perspectieven, ontstaat eigenaarschap. Onze ervaring: organiseer voldoende professionele ondersteuning rondom je VSV, maar zorg dat deze ondersteuning de samenwerking tussen zorgprofessionals faciliteert en niet van hen overneemt.

111120022410068
www.verlosdenbosch.nl

Verlosdenbosch
Verloskundig Samenwerkings Verband

VSV Zeeland

Trots ❶❷

We blijven elkaar opzoeken, gezamenlijk initiatief nemen en resultaat boeken, ondanks de tegenstellingen die er soms zijn en het immer aanwezige tijdgebrek. Met als belangrijkste resultaten: een tevreden patiënt en goede uitkomsten op de kwaliteitsparameters.

Geleerde lessen ❶❷

Om te komen tot een professionele netwerkorganisatie in een divers werkveld dat overwegend hardwerkende zorgverleners bevat, moeten we blijvend investeren in teambuilding, verbinding en besef van nut en noodzaak.

111200224100002
www.vsvzeeland.nl

Verloskundig Samenwerkingsverband Zeeland

Brabant en Zeeland (60)

VSV Zeeuws-Vlaanderen

Trots ❶❷

De kracht van ons VSV zit in de korte lijnen. In onze kleine, afgebakende regio kennen professionals elkaar goed en vinden we elkaar makkelijk. Dat maakt snel schakelen en samen verantwoordelijkheid nemen vanzelfsprekend. Tegelijk staat de geboortezorg onder druk door bevolkingskrimp en 'weglek' naar België. Juist daarom zetten we ons samen in om volwaardige, veilige en kwalitatief goede geboortezorg in Zeeuws-Vlaanderen te behouden, in de eerste én tweede lijn. We werken gezins- en belevingsgericht, met keuzevrijheid voor de zwangere als belangrijk uitgangspunt. Daarbij blijven we inzetten op het terugdringen van babysterfte en het voorkomen van vroeggeboorte.

Geleerde lessen ❶

We zijn bezig een juridische entiteit te ontwikkelen voor ons VSV. Onze belangrijkste les daarbij: begin niet bij de juridische vorm, maar bij de samenwerking eronder. Korte lijnen helpen enorm, maar goede samenwerking vraagt ook om duidelijke afspraken over vertegenwoordiging, mandaat en besluitvorming. Daarom hebben we eerst op verschillende manieren opgehaald wat er leeft bij de verschillende partijen en hun achterban. Dat maakte gedeelde belangen én knelpunten zichtbaar. Vanuit die basis werken we nu verder aan een passende juridische en organisatorische vorm. Zeker in een regio waar de geboortezorg onder druk staat, helpt dit om samen verantwoordelijkheid te nemen en koers te houden op het behoud van volwaardige geboortezorg.

111200224100 41
zorgsaam.org/ziekenhuis/specialismen-afdelingen/visie-verloskundig-samenwerkingsverband

Limburg

Limburg (61)

VSV Maastricht Heuvelland

Trots ❷
Ons VSV is goed in ketenbrede samenwerking en kennisdeling. Denk aan onze werkgroep borstvoeding, die een regiobrede scholing heeft opgezet en een regionaal borstvoedingsprotocol opgesteld. Hierin zoeken we samenwerking met een ander VSV, waarbij kraamzorg, obstetrieverpleegkundige, klinische verloskundige, eerstelijns verloskundige en JGZ-verpleegkundige gezamenlijk geschoold worden.

Geleerde lessen ❶❷❸❹
In de samenwerking komen we verder.

111200224100005
www.vsvmaastricht-heuvelland.nl

VSV Maastricht Heuvelland

Limburg (62)

VSV Noord-Limburg

Trots ❶❹

Als VSV Noord-Limburg zijn wij goed in het verbinden van professionals, organisaties en cliëntperspectief binnen een regio waar samenwerking, capaciteit en overdracht belangrijke thema's zijn. De afgelopen periode hebben we gewerkt aan een stevigere VSV-structuur met bestuur, BVK (besluitvormende kring), werkgroepen en een ouderraad. Daarbij hebben we bewust gekozen voor sociocratische besluitvorming, zodat verschillende perspectieven gelijkwaardig worden ingebracht en we gedragen besluiten nemen. Ons VSV is sterk in het bespreekbaar maken van knelpunten, het samenbrengen van praktijkervaring en het vertalen van signalen naar gezamenlijke verbeteropgaven. Voorbeelden zijn de ontwikkeling van cliëntparticipatie, samenwerking met ketenpartners, aandacht voor kwetsbare zwangeren, regionale capaciteitsvraagstukken en het opbouwen van een compacte kwaliteitscyclus.

Geleerde lessen ❶❹

Onze belangrijkste les is dat versterking van een VSV niet begint met meer documenten, maar met duidelijkheid over rollen, besluitvorming en eigenaarschap. Pas als helder is wie signaleert, wie analyseert, wie besluit en wie uitvoert, ontstaat echte slagkracht. Een tweede les is dat gelijkwaardige besluitvorming tijd vraagt, maar uiteindelijk meer rust, transparantie en betrokkenheid oplevert. Sociocratisch werken helpt om belangen en zorgen vroeg op tafel te krijgen. Dat voorkomt dat besluiten later blijven hangen. Tot slot: houd het kwaliteitssysteem klein en praktisch. Werk met eenvoudige formats, duidelijke prioriteiten en vaste terugkoppeling. Dan wordt kwaliteit onderdeel van de samenwerking, in plaats van extra administratie.

111200224100040

Limburg (63)

VSV Roermond

Trots ❶❷❹

We hebben in korte tijd een vereniging kunnen oprichten waarbij er ondanks bezwaren naar iedereen geluisterd is en er statuten zijn opgesteld waarin iedereen zich kan vinden.
Binnen het VSV Roermond zijn we sterk in het oppakken van de verschillende bouwstenen tegelijk. We zijn een klein VSV maar krijgen samen toch veel gedaan. De VSV-coördinator en de kwaliteitscoördinator konden samen veel stappen zetten en zo onder andere samen de TIM (transmurale incidentmelding) oprichten, de meetmethode PREM centraal stellen en zorgen voor het document 'Eenheid van taal', waarmee we streven naar uniforme registratie. Ook is in ons VSV het bevalplan vervangen door een bevalkaart (die ook uniform is) en zijn alle verloskundigen (zowel klinisch als in de eerste lijn) geschoold in de GIZ (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften).

Geleerde lessen ❶❹

Maak tijdig gebruik van ieders expertise: vraag de persoon in het ziekenhuis die ervaring heeft met de TIM om hulp; vraag de persoon die kennis heeft van financiën om hulp.

111200224100052
www.vsvroermond.nl

Verloskundig Samenwerkingsverband ROERMOND

Limburg (64)

VSV SamenZuyd

Trots ❶❷
Korte lijnen en gelijkwaardig samenwerken.

Geleerde lessen ❶❷❸❹
Mensen tijd geven om aan de organisatie te werken, levert sneller resultaat op. Een duidelijke kartrekker met voldoende tijd en capaciteit maakt zichtbaar verschil in de voortgang.

111200224100 12
www.samenzuyd.nl

SamenZuyd

Limburg (65)

VSV Weert

Trots ❶❷❸❹

Binnen VSV Weert kennen zorgverleners uit de eerste en tweede lijn elkaar goed en zijn de lijnen kort. Daardoor weten professionals elkaar snel te vinden en kunnen ze vragen laagdrempelig afstemmen. We investeren in een sterke samenwerkingsstructuur met gelijkwaardige besluitvorming, waarbij alle betrokken disciplines bijdragen aan de ontwikkeling van de geboortezorg. Daarnaast werken we samen aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg. Zo bouwen we aan een gezamenlijke kwaliteitsstructuur, zetten we een kwaliteitscyclus op en ontwikkelen we regionale zorgpaden en scholingen. Ook zetten we stappen om ouders steeds beter te betrekken bij projecten en ontwikkelingen, zodat hun ervaringen en behoeften een plaats krijgen in de verdere ontwikkeling van de geboortezorg.

Geleerde lessen ❶❹

Onze belangrijkste les is dat duurzame samenwerking tijd en aandacht vraagt. Het helpt om eerst te investeren in een stevige basis met duidelijke afspraken, een heldere organisatiestructuur en gelijkwaardige besluitvorming. Tegelijkertijd hebben we ervaren dat het soms lastig is om zorgprofessionals actief te betrekken bij werkgroepen en projecten. De dagelijkse zorg voor cliënten heeft vanzelfsprekend prioriteit, waardoor beschikbare tijd beperkt is. Daarom is het belangrijk om realistisch te plannen, prioriteiten te stellen en activiteiten stap voor stap uit te voeren. Dit vergroot het draagvlak en maakt het gemakkelijker om veranderingen te borgen binnen de praktijk.

111200224100008
zwangerinweert.nl

VSV
verloskundig samenwerkingsverband weert

Notities

Colofon
Eindredactie: ZonMw
Redactie: Stan Verhaag
Fotografie: Shutterstock
Vormgeving: Gé grafische vormgeving

Met kennis werken aan een goede gezondheid voor iedereen. Daar staat ZonMw voor. ZonMw programmeert en financiert onderzoek en vernieuwing in gezondheid, zorg en welzijn, stimuleert kennisinfrastructuren en het gebruik van de ontwikkelde kennis. Samen met partners werkt ZonMw aan het signaleren en agenderen van kennis-behoeftes. Onze belangrijkste opdrachtgevers zijn het ministerie van VWS en NWO.

Wil je meer weten over ons programma Versterking Verloskundige Samenwerkings-verbanden? Of heb je een andere vraag? Kijk op **www.zonmw.nl/vsv** of neem contact op via **versterkingvsv@zonmw.nl**.

Wil je op de hoogte blijven van wat ZonMw doet rond zwangerschap, geboorte en kansrijke start? Kijk dan op **www.zonmw.nl/zwanger**, volg ons op **LinkedIn ZonMw: Preventie** en abonneer je op de **Preventienieuwsbrief**.

www.zonmw.nl

ZonMw

ZonMw
Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
info@zonmw.nl